

Stiftelsen Berättarministeriet

Sammanfattning av Utredning av
potentiella missförhållanden
avseende arbetsmiljö

31 januari 2022

1. Inledning - Bakgrund

Ernst & Young har den 28 januari 2022 överlämnat en rapport till styrelsen för Berättarministeriet där resultatet av den utredning som utförts under perioden 11 - 20 januari 2022 presenterades.

I denna sammanfattning presenterar vi resultatet avseende de sakgrundande påståenden om missförhållanden inom Berättarministeriet som framkommit i följande dokument:

- ▶ Artikel publicerad i Dagens Nyheter den 22 december 2021 med rubriken "36 tidigare anställda larmar om arbetsmiljön på Berättarministeriet"
- ▶ Upprop skickat till Dagens Nyheter som vidareförmedlades till Berättarministeriet den 21 december 2021
- ▶ Upprop skickat till SVT som vidareförmedlades till Berättarministeriet den 25 december 2021
- ▶ Upprop postat till Berättarministeriets styrelse den 4 januari 2022
- ▶ Upprop postat till givare och samarbetspartners den 7 januari 2022

Artikeln i Dagens Nyheter innehåller uppgifter om påstådda brister i ledarskap, arbetsmiljö och arbetskultur på Berättarministeriet. Enligt de anonyma personerna bakom uppropet har missförhållandena pågått från grundandet av verksamheten fram till dagens datum och att syftet med medieexponeringen är att få slut på detta. Bland det som beskrivs i artikeln återfinns att:

- ▶ Personalomsättningen är osedvanligt hög
- ▶ Anställda har sagts upp under deras föräldraledighet
- ▶ Flera anställda har varit sjukskrivna för utbrändhet
- ▶ Organisationen vilar på en odemokratisk struktur
- ▶ Styrelsen är jävig

1. Inledning - Bakgrund

Ernst & Young har den 28 januari 2022 överlämnat en rapport till styrelsen för Berättarministeriet där resultatet av den utredning som utförts under perioden 11 - 20 januari 2022 presenterades.

I denna sammanfattning presenterar vi resultatet avseende de sakgrundande påståenden om missförhållanden inom Berättarministeriet som framkommit i följande dokument:

- ▶ Artikel publicerad i Dagens Nyheter den 22 december 2021 med rubriken "36 tidigare anställda larmar om arbetsmiljön på Berättarministeriet"
- ▶ Upprop skickat till Dagens Nyheter som vidareförmedlades till Berättarministeriet den 21 december 2021
- ▶ Upprop skickat till SVT som vidareförmedlades till Berättarministeriet den 25 december 2021
- ▶ Upprop postat till Berättarministeriets styrelse den 4 januari 2022
- ▶ Upprop postat till givare och samarbetspartners den 7 januari 2022

1.1 Inledning - Bakgrund

Såväl artikeln som de fyra versionerna av uppropet berör samma problemområden, dock har innehållet i de fyra uppropen anpassats efter mottagaren. För att lyfta några exempel:

- ▶ I vissa upprop pekas Generalsekreteraren specifikt ut som ansvarig vilket i andra versioner omformulerats till "ledningen"
- ▶ Synpunkter om att det ska ha förekommit jäv i styrelsen vid tillsättandet av Generalsekreteraren samt att man saknar förtroende för styrelsen har lyfts bort i den version som skickats till styrelsen
- ▶ I två av versionerna framför man önskan om att Berättarministeriet ska fråntas uppdrag och finansiering
- ▶ I ett av uppropen framkommer det att anmälningar gjorts till Arbetsmiljöverket, i ett annat upprop nämns det inte alls.

1.2 Inledande kommentar om DN:s artikel samt uppropen

DN:s artikel samt de fyra olika uppropen baseras till stor del på känslor och upplevelser. Artikeln bygger genom några anekdotiska händelser upp en berättelse om en psykosocial arbetsmiljö präglad av kränkningar, trakasserier och maktmissbruk, med hög sjukfrånvaro och utbrändhet som konsekvens.

Enligt de anonyma personerna bakom uppropet har missförhållandena pågått från grundandet av verksamheten fram till dagens datum och att syftet med medieexponeringen är att få slut på detta.

Vi har inom ramen för vårt uppdrag inte ifrågasatt dessa känslor och upplevelser. Denna utredning fokuserar endast på de sakfrågor som framkommer i DN:s artikel och uppropen, samt om de missförhållanden som personerna bakom uppropen menar att de utsatts för speglas av nuvarande anställda, ledningen och styrelsen.

1.3 Avgränsning

Uppdraget är inte att jämföras med en revision enligt International Standards on Auditing ("ISA") eller en översiktlig granskning enligt International Standards on Review Engagements ("ISRE"), och därmed görs ingen bestyrkning av finansiell information eller interna rutiner i enlighet med standarderna.

Rådgivningen i sin helhet samt innehållet i våra rapporter utgör inte någon juridisk rådgivning.

Uppdraget har endast innefattat intervjuer med personer som idag är anställda på Berättarministeriet samt en tidigare styrelseledamot och volontär. Vi har således inte varit i kontakt med någon av de 36 personer som står bakom uppropen och som omnämns i artikeln i Dagens Nyheter och uppropen.

1.4 Konfidentialitet

Denna rapport är endast avsedd att användas internt inom Berättarministeriet. EY tar inget ansvar för om denna rapport används av någon annan eller i annat syfte än det som avsetts.

1.5 Sammanställning av observationer

Källor till EYs bedömning beskrivs i avsnitt 1.1 Bakgrund och inkluderar vidare underlag såsom statistik, styrdokument och relevant redovisande dokumentation för perioden 2019 - 2021, liksom kommentarer från intervjuer med nuvarande medarbetare och ledning inom Berättarministeriet, samt nuvarande och tidigare styrelseledamöter, enligt beskrivning i avsnitt 1.3 Avgränsning och som erhållits under granskningen. Dessa har inkluderats i våra observationer.

Personliga upplevelser och berättelser från annat än enligt ovan har inte inkluderats oavsett tidsperiod av relevansskäl för uppdraget.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Uppsägningar	Stämmer ej
✓ Uppsägningar under sjukskrivning	✓ Inga uppsägningar av sjukskrivna anställda skett under den granskade perioden.
✓ Uppsägningar under föräldraledigheter	✓ Inga uppsägningar av föräldralediga anställda skett under den granskade perioden.
✓ Konstruerade omorganisationer för att undgå LAS	✓ Vi har inte hittat några bevis som styrker påståendet.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Sjukskrivningar	Stämmer ej
✓ "Flera sjukskrivningar på grund av utbrändhet"✓ "Flera har blivit deprimerade"	✓ Berättarministeriet har inte haft någon långtidssjukskriven anställd under den granskade perioden.✓ Sjukskrivningarna hos Berättarministeriet har under den granskade perioden legat i linje med eller under hur det ser ut i landet som helhet.✓ Vi har inte hittat några bevis som styrker påståendet

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Personalomsättning	Stämmer endast till viss del
✓ Personalomsättningen har varit hög, i snitt 70%✓ "Under 2019 -2020 låg den över 100 %"	✓ Berättarministeriet har själva valt att arbeta med en modell som innebär en blandning av visstids- och tillsvidareanställningar. Dels så avspeglar finansieringen de olika tjänsterna, och dels så är det ett sätt att besitta rätt kompetens vid rätt tid i förhållande till verksamhetens behov.✓ 2018 beslutades om stängning av utbildningscentret i Hagsätra under en period (vårterminen 2019) till följd av att en ansökan om bidrag från Stockholms Stad inte behandlats i tid.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Personalomsättning (forts.)	Stämmer endast till viss del
✓ Personalomsättningen har varit hög, i snitt 70%✓ "Under 2019 -2020 låg den över 100 %"	✓ Dessutom avvecklades utbildningscentret i Södertälje under 2019. Detta är enligt uppgift ytterligare ett skäl till personalomsättningen under den granskade perioden.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Jäv i styrelsen	Stämmer ej
✓ Styrelsen ska ha varit jävig då Generalsekreteraren anställdes, då både hon och två av Berättarministeriets styrelseledamöter verkar i den stiftelse (SCWBF) som utser styrelsen för Berättarministeriet.	✓ Berättarministeriet är en svensk Stiftelse, därmed faller deras verksamhet under Stiftelselag (1994:1220), "Stiftelselagen". Enligt denna lag är det Stiftelseförordnandet som bestämmer hur en styrelse ska tillsättas ✓ Enligt stiftelseförordnandet var det Biovestor AB och Proventus AB som stiftade Stiftelsen och utsåg den första styrelsen för Berättarministeriet.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Jäv i styrelsen (forts.)	Stämmer ej
✓ Styrelsen ska ha varit jävig då Generalsekreteraren anställdes, då både hon och två av Berättarministeriets styrelseledamöter verkar i den stiftelse SCWBF) som utser styrelsen för Berättarministeriet.	✓ Enligt stiftelsens stadgar, framgår det att stiftarna utser styrelsen fram till och med den 30 juni 2013, därefter ska SCWBF utse styrelsen. Tillsättandet av styrelse sker således inte på samma sätt som i ett aktiebolag eller i en ekonomisk förening där det är års/föreningsstämman som tillsätter styrelsen. ✓ Endast två av sex styrelseledamöterna är involverade i SCWBF ✓ Dessutom utgör dessa två personer en minoritet av styrelsen i SCWBF ✓ Generalsekreteraren sitter inte i Berättarministeriets styrelse

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Arbetsmiljö	Vi kan varken verifiera eller avfärda dessa påståenden
✓ Ett antal av de 36 medarbetarna har gjort anmälningar till Arbetsmiljöverket om den bristande psykosociala miljön	✓ Strikt sekretess råder för denna typ av anmälningar till Arbetsmiljöverket. ✓ På grund av sekretessen har vi inte kunnat ta del av anmälningarna.
✓ Hittills har 21 av oss gjort anmälningar till Arbetsmiljöverket	
✓ Anställda slutar p.g.a. dålig arbetsmiljö	✓ Vi har inte funnit några belegg för att så skulle vara fallet under den granskade perioden.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Arbetsmiljö (forts.)	Vi kan varken verifiera eller avfärda dessa påståenden
✓ Det finns en psykosocial arbetsmiljö präglad av kränkningar, trakasserier och maktmissbruk	✓ Berättarministeriet bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Det finns bland annat ett skyddsombud och en arbetsmiljögrupp som väljs av de anställda och som har kontinuerliga möten under året, för att diskutera och utvärdera arbetsmiljön.✓ Förslag till åtgärds punkter för arbetsmiljön sammanställs årligen vilket kommenteras och tas beslut om av ledningen.✓ Stiftelsen genomför riskbedömningar i samband med större förändringar i verksamheten som inkluderar risk- och konsekvensanalyser.

Observationer

Påstående	EYs bedömning
Arbetsmiljö (forts.)	Vi kan varken verifiera eller avfärda dessa påståenden
✓ Det finns en psykosocial arbetsmiljö präglad av kränkningar, trakasserier och maktmissbruk	✓ Vi har inte funnit några belägg för att nuvarande anställda bekräftar påståendena i DN:s artikel och upprop om den psykosociala arbetsmiljön.